

Zaaknummer : 00585643
Ons Kenmerk : ODH-2021-00002521
Datum : 11 januari 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 2 juni 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag ziet op het realiseren van een hydrologische bufferzone in de polder Achttienhoven, ten zuiden van de Bosweg 4-15 te Woerdense Verlaat en is aangevraagd namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De aanvraag betreft het opzettelijk doden en vangen van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren, het opzettelijk verstoren van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren, het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de eieren opzettelijk te vernielen of te rapen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 11 januari 2021 tot en met 30 april 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en alle aanvullende documenten 23 december 2020, 5 januari en 11 januari 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is van 11 januari 2021 tot en met 30 april 2024.

omgevingsdienst
Haaglanden

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de start van de werkzaamheden;
 - b het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - c eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
 - d de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Hydrologische bufferzone Polder Achttienhoven' van mei 2020 en de aanvullende informatie van 23 december 2020, 5 en 11 januari 2021.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, minimaal één maand, voordat de in voorschrift 5 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

Heikikker en rugstreeppad

- 8 Mocht er, ondanks dat er buiten de voor amfibieën actieve periode gewerkt wordt, toch een heikikker of rugstreeppad worden aangetroffen bij de werkzaamheden dan dient deze onder begeleiding van een ecologisch deskundige, zo snel mogelijk verplaatst te worden buiten het werkterrein, langs de oeverzone van een watergang. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het logboek (vs. 2 en 3). De voortplantingsperiodes van de heikikker, die loopt van 15 februari tot 15 juli, en de rugstreeppad, die loopt van 31 maart tot 1 september, kunnen afhankelijk van de klimatologische omstandigheden eerder of later aanvangen of eindigen. Een deskundige (vs. 4) dient te bepalen wanneer het plangebied kan worden vrijgegeven voor de werkzaamheden.
- 9 De amfibieënschermen dienen functioneel te zijn gedurende de periode waarin deze worden ingezet. Hiertoe dienen de schermen gedurende de controles van de aanwezigheid van amfibieën, tevens te worden gecontroleerd op functionaliteit, zodat dat de schermen niet doorzakken of overgroeid raken. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek (vs. 2 en 3), waarin wordt opgenomen wanneer de controles zijn uitgevoerd, door wie en hoeveel dieren zijn gevangen en verplaatst.
- 10 Ten behoeve van de amfibieënschermen dienen emmers te worden geplaatst aan de binnenzijde, zodat individuen de kans krijgen om het plangebied te verlaten. De emmers die aan de binnenzijde van de amfibieënschermen worden geplaatst dienen aan de onderkant te worden geperforeerd en dienen daarnaast als inhoud minimaal één schuin geplaatste grillige stok/ tak te bevatten.
- 11 De emmers dienen minimaal éénmaal per dag te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van individuen.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de beheerverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen hiervan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 2 juni 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag ziet op het realiseren van een hydrologische bufferzone in de polder Achttienhoven, ten zuiden van de Bosweg 4-15 te Woerdense Verlaat en is aangevraagd namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De aanvraag betreft het opzettelijk doden en vangen van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren, het opzettelijk verstoren van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren, het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van de platte schijfhoren, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker, rugstreeppad en de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Bufo calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wnb voor wat betreft de eieren opzettelijk te vernielen of te rapen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*), de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 11 januari 2021 tot en met 30 april 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Quick Scan Wet natuurbescherming Hydrologische bufferzone - polder Achttienhoven, Viridis onderzoeksbureau voor natuur en landschap, projectnummer: 2020-037, 3 april 2020;
- Soortgericht onderzoek: Amfibieën en Macrofauna Hydrologische bufferzone Achttienhoven, Viridis onderzoeksbureau voor natuur en landschap, projectnummer: 2020-057, 20 mei 2020;
- Activiteitenplan Hydrologische bufferzone Achttienhoven, Viridis onderzoeksbureau voor natuur en landschap, Projectnummer: 2020-082, mei 2020.

Op 30 juni, 23 december 2020 en 5 januari 2021 hebben wij de volgende informatie ontvangen:

- Definitief Ontwerp Bufferzone polder Achttienhoven, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, projectnummer: QR40612-10, 19 maart 2020;
- Beantwoording aanvullende vragen ontheffingaanvraag Polder Achttienhoven te Woerdense Verlaat, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, zaaknummer 00585643, 23 december 2020;
- Beantwoording aanvullende vragen ontheffingaanvraag Polder Achttienhoven te Woerdense Verlaat, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, zaaknummer 00585643, 5 januari 2021;
- Beantwoording aanvullende vragen ontheffingaanvraag Polder Achttienhoven te Woerdense Verlaat, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, zaaknummer 00585643, 11 januari 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 23 december 2020, 5 en 11 januari 2021 verzocht om aanvullende gegevens.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 5 augustus 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de heikikker, de rugstreepd en de platte schijfhoren is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb.

De heikikker, de rugstreepd en de platte schijfhoren zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn. De heikikker en de rugstreepd zijn tevens genoemd in bijlage II. bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de heikikker, de rugstreepd en de platte schijfhoren opzettelijk te doden of te vangen;
- de heikikker, de rugstreepd en de platte schijfhoren opzettelijk te verstoren;
- eieren van de platte schijfhoren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker, de rugstreepd en de platte schijfhoren te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag betreft het realiseren van een hydrologische bufferzone in de polder Achttienhoven, ten zuiden van de Bosweg 4-15 te Woerdense Verlaat en is aangevraagd namens Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Het doel van het project is om de wegzijging van water uit het naastgelegen Natura 2000-gebied 'de Haeck – Nieuwkoopse Plassen' richting de polder te verminderen. Hiermee wordt enerzijds de verdroging in het Natura 2000-gebied aangepakt en anderzijds de vernatting van het agrarisch poldergebied ten gevolge van bodemdaling een halt toegevoegd. Om een bufferzone te realiseren wordt deze zone geïsoleerd met behulp van dammen en een nieuw te graven watergang.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- De aanleg van dammen en stuwen;
- Het graven van een tertiaire watergang ten bate van de hydrologische bufferzone;
- Het realiseren van een dam met duiker en een duiker, buiten de bufferzone.

De werkzaamheden staan gepland wanneer de ontheffing verleend is. Vanaf medio januari 2021 tot medio februari 2021 vinden de grondwerkzaamheden plaats en aansluitend tot medio maart 2021 worden de afrondende werkzaamheden (het plaatsen van afrastering) uitgevoerd.

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 11 januari 2021 tot en met 30 april 2024.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 soortgericht onderzoek naar de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat binnen het plangebied leefgebied (c.q. voortplantingswateren) van heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren aanwezig is. Het soortgericht onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument de Heikikker (BIJ12, 2017) en het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12, 2017) en de geldende protocollen voor de platte schijfhoren. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Heikikker

Tijdens het soortgericht onderzoek naar heikikker (uitgevoerd op 27 maart en 16 april 2020) zijn de oevers van alle watergangen binnen het plangebied geïnventariseerd. Met name de smallere, meest geschikte watergangen zijn daarbij het meest intensief en ook over vrijwel de volledige lengte (ook buiten het plangebied) afgelopen om een goed beeld te verkrijgen van de aanwezigheid van de heikikker in en rondom het plangebied. Naast dat geluisterd werd naar roepende dieren, werd ook continu in het water geschenen met een sterke zaklamp om vrouwtjes en eiklompjes te kunnen waarnemen.

Tijdens het soortgericht onderzoek zijn in totaal twaalf waarnemingen gedaan van de heikikker. Tijdens de veldbezoeken zijn individuen, eiklompjes, larven, een amplex en een vrouwtje met eieren van de soort aangetroffen in en rondom het plangebied. Naar verwachting ligt de kern van de populatie ten westen van het plangebied. Als gevolg van de werkzaamheden worden individuen van de heikikker opzettelijk verstoord en gaat leefgebied verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, eerste, tweede, en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Rugstreeppad

In en rondom het plangebied zijn roepende exemplaren, eisnoeren en subadulte individuen waargenomen. De waarnemingen zijn rondom twee watergangen aangetroffen en suggereren dat zich rondom deze twee watergangen een kleine populatie van de rugstreeppad bevindt. Rugstreeppadden zijn echter zeer mobiel, dus overwinteringsplekken kunnen zich ook op andere locaties binnen of in de omgeving van het plangebied bevinden. In de polder en de tuinen nabij het plangebied bevindt zich mogelijk geschikt overwinteringshabitat voor de rugstreeppad. Gedurende het onderzoek is niet vastgesteld of dit winterhabitat in gebruik wordt genomen.

Als gevolg van de werkzaamheden worden individuen van de rugstreeppad opzettelijk verstoord en gaat voortplantingsgebied en mogelijk winterhabitat verloren. Het is tevens niet te voorkomen dat eiklompjes of larven worden verwond of gedood. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, eerste, tweede, en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Platte schijfhoren

Begin mei 2020 zijn de watergangen binnen en net buiten het plangebied door twee onderzoekers bemonsterd op de aanwezigheid van de platte schijfhoren. Daarbij is met name intensief bemonsterd op interessante locaties, zoals kopse kanten van sloten, dichte onderwatervegetatie en ondiepe oeverzones.

Hierbij is het net 1,5 à 2 meter ver in het water gestoken en met kracht vlak boven de bodem in de richting van de oever binnengehaald. Vaak is op dezelfde locatie nogmaals geschept om eventuele verstoorde dieren dan alsnog te kunnen vangen.

Tijdens het soortgericht onderzoek werden op negentien locaties exemplaren van de platte schijfhoren waargenomen. Vooral in de teensloot langs de Bosweg werden veel waarnemingen gedaan van platte schijfhoren. In het westelijk deel van het plangebied lijkt de soort veel voorkomend te zijn. In de sloten daar haaks op is deze soort in mindere mate aangetroffen. De resultaten tonen een verspreid voorkomen over het plangebied. Gezien het verspreid voorkomen van de soort en de jaarronde voortplantingscyclus, is bij de werkzaamheden niet uit te sluiten dat één of meerdere exemplaren worden verwond of gedood. Individuen worden opzettelijk verstoord. Leefgebied van platte schijfhoren wordt door de werkzaamheden mogelijk aangetast, doordat er in de oevers van watergangen gegraven wordt. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 2 van het Activiteitenplan Hydrologische bufferzone Achttienhoven, Viridis onderzoeksbureau voor natuur en landschap, Projectnummer: 2020-082, mei 2020 (hierna: Activiteitenplan) en de aanvullende informatie van 21 december, 5 en 11 januari 2021.

Deze maatregelen bestaan uit werken buiten de kwetsbare periodes van de betreffende soorten en het treffen van mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren.

Staat van instandhouding

Uit waarnemingen van de NDFF van de afgelopen 5 jaar blijkt dat de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren, zowel voorkomen in het Nieuwkoopse Plassengebied als in het westelijk gelegen agrarisch gebied. Daarbij moet opgemerkt worden dat vaak meer gegevens bekend zijn vanuit natuurgebieden (Nieuwkoopse Plassen) dan uit agrarisch gebied. Gezien het plangebied intensief op de soort onderzocht is, is het niet verassend dat hier dan ook relatief veel waarnemingen gedaan zijn. Op grotere schaal zijn de soorten verspreid voorkomend in de omgeving, wat uitsluit dat het om geïsoleerde populaties gaat in polder Achttienhoven. De werkzaamheden zijn tijdelijk van aard waardoor verstoring slechts in beperkte mate plaats vindt. Daarnaast blijft een groot deel van de aanwezige populaties onaangetast. Op zeer lokaal niveau wordt daardoor de gunstige staat van instandhouding geborgd.

Heikikker en rugstreeppad

In de watergangen haaks op de teensloot langs de Bosweg zijn heikikkers en rugstreeppadden aangetroffen. De huidige watergangen blijven gehandhaafd. Er zal slechts aansluiting plaats vinden van een nieuwe watergang op andere sloten die in de huidige situatie al op elkaar aangesloten zijn. Op de locatie waar de nieuwe watergang aangesloten wordt op de huidige watergangen zal tijdelijk wat vertroebeling optreden, als gevolg van graafwerkzaamheden. Voor wat betreft de aanleg van de dammen, stuwen en duikers zal ook een zeer plaatselijk effect te verwachten zijn. Gezien dit zeer plaatselijk is, slechts tijdelijk en uitgevoerd wordt in de minst kwetsbare (winter)periode voor beide soorten, worden negatieve effecten op de heikikker en de rugstreeppad zoveel mogelijk verminderd. Hetzelfde geldt voor het uitvoeren van de grondwerkzaamheden, die plaatsvinden vanaf medio januari 2021 tot medio februari. De grondwerkzaamheden die betrekking hebben op het landgedeelte voor de rugstreeppad worden uitgevoerd bij temperaturen boven het vriespunt. Vanwege een kleine kans op overwinterende heikikkers in het water, worden de werkzaamheden alleen uitgevoerd bij temperaturen boven het vriespunt. Tevens worden de

werkzaamheden die betrekking hebben op de watergangen haaks op de teensloot langs de Bosweg, buiten de voortplantingsperiode van heikikker en rugstreeppad uitgevoerd. De voortplantingsperiodes van de heikikker, die loopt van 15 februari tot 15 juli, en de rugstreeppad, die loopt van 31 maart tot 1 september, kunnen afhankelijk van de klimatologische omstandigheden eerder of later aanvangen of eindigen. Een deskundige (vs. 4) dient te bepalen wanneer het plangebied kan worden vrijgegeven voor de werkzaamheden. Dit hebben wij geborgd in de voorschrift 8,

Indien toch een heikikker of een rugstreeppad wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden dan dient deze zo snel mogelijk verplaatst te worden buiten het werkterrein, langs de oeverzone van een watergang. Dit hebben wij geborgd in voorschrift 8.

De werkzaamheden worden vanuit één richting uitgevoerd, zodat eventueel aanwezige dieren de mogelijkheid hebben om te vluchten naar een nieuwe leefomgeving. Tijdens de werkzaamheden wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande wegen en paden of er wordt een nieuwe vaste route gecreëerd ten bate van de werkzaamheden. Op deze manier wordt het beschadigen/doden van amfibieën zoveel mogelijk voorkomen.

Gedurende de werkzaamheden wordt voorkomen dat er grond of materiaal op een locatie aanwezig is dat kan gaan dienen als overwinteringslocatie. Dit kan bijvoorbeeld een berg zand betreffen of een grote opstapeling aan bouw materiaal (bv. rijplaten). Wanneer zich een dergelijke situatie toch voordoet, kan de grond pas weer verwijderd worden na de winter en wordt contact opgenomen met een ter zake kundige ecoloog (vs. 4). Als alternatief kan er gewerkt worden met schermen rondom locaties waar grond of opgestapeld materiaal ligt opgeslagen. Deze schermen dienen volledig sluitend te zijn, zodat geen amfibieën binnen het afgeschermd deel kunnen komen. De amfibieënschermen dienen functioneel te zijn gedurende de periode waarin deze worden ingezet. Hiertoe dienen de schermen gedurende de controles van de aanwezigheid van amfibieën, tevens te worden gecontroleerd op functionaliteit, zodat dat de schermen niet doorzakken of overgroeid raken. Dit hebben wij in de voorschriften geborgd. Hiervan dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek (vs. 2 en 3), waarin wordt opgenomen wanneer de controles zijn uitgevoerd, door wie en hoeveel dieren zijn gevangen en verplaatst.

Tijdens de afrondende werkzaamheden, die naar verwachting aansluitend tot medio maart 2021 plaats vinden, is het mogelijk dat de heikikker actief is, echter zullen deze werkzaamheden (het plaatsen van afrastering) dan minder verstorend zijn. De rugstreeppad is pas vanaf eind maart actief. Indien er een heikikker of rugstreeppad wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden, dan dient deze verplaatst te worden. De verplaatsing van de betreffende soorten dient door een specialist op het gebied van de heikikker en de rugstreeppad, buiten de invloedssfeer van het werkterrein langs de oeverzone van een watergang, te worden uitgevoerd. Dit is in de voorschriften geborgd. Dit wordt tevens meegenomen in het werkprotocol (vs. 2).

Bij het graven van een nieuwe watergang, haaks op de al aanwezige sloten, in de periode dat er eieren of larven van heikikker of rugstreeppad in het water aanwezig zijn (resp. 15 februari – 15 juli en 31 april – 1 september, kan een specifieke aanpak gehanteerd worden. Hierbij wordt eerst de watergang gegraven tot het punt dat deze de huidige watergang bijna bereikt. Er blijft op die manier een dammetje aanwezig. Deze dammetjes worden pas verwijderd vanaf het moment dat er geen larven meer in het water aanwezig zijn.

Doordat een nieuwe watergang gegraven wordt, haaks op de bestaande watergangen neemt de totale lengte aan sloot toe. Het totale leefgebied c.q. voortplantingsgebied van de betreffende soorten neemt netto toe. Er vindt geen vernietiging plaats van bestaand leefgebied. Alle sloten blijven gehandhaafd. De enige daadwerkelijk aanpassing is de toevoeging van een nieuwe watergang en nieuwe duikers. Er verdwijnt hierdoor geen leefgebied; slechts een smalle strook grasland, oninteressant voor de heikikker en de rugstreeppad. Al zou de nieuwe watergang totaal ongeschikt zijn voor alle twee de soorten, dan is er geen afname aan leefgebied.

Voor heikikker en rugstreeppad geldt dat na afronding van de werkzaamheden de nieuwe en oude watergangen net zo geschikt of zelfs geschikter zijn dan voorafgaand aan de ingreep. De rugstreeppad gedijt goed bij pioniersomstandigheden en maakt gebruik van drijvende draadalg. Ook voor heikikker zal de watergang op lange termijn geschikt worden. Al moet hier echter opgemerkt worden dat deze soort, tijdens het soortgericht onderzoek van Viridis, aangetroffen is in relatief open watergangen met relatief weinig vegetatie en steile oevers, daarmee zou de nieuwe watergang mogelijk ook meteen geschikt kunnen zijn voor de heikikker.

Door het realiseren van de werkzaamheden zullen geen permanente negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populaties van de heikikker en de rugstreeppad. De werkzaamheden hebben hoofdzakelijk betrekking op de eerste strook (ca. 75 meter) langs de Bosweg en zullen tijdelijk verstorend zijn. Uitgangspunt daarbij voor het plangebied is, dat er geen afbreuk aan bestaand leefgebied plaatsvindt en dat er geen watergangen verdwijnen. Het huidige voortplantingswater blijft gehandhaafd. Er vindt slechts aansluiting plaats op andere sloten, die al op elkaar aangesloten zijn. Polder Achttienhoven is een uitgestrekt gebied met vergelijkbare omstandigheden als in de strook waar de bufferzone voorzien is. De betreffende soorten komen daarnaast nog in de ruime omgeving voor, zoals in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, de omgeving van Zegveld in het westen en de omgeving van Kamerik in het oosten. Met zekerheid is daarom te stellen dat de werkzaamheden geen effect op de gunstige staat van instandhouding zullen hebben van de populaties heikikker en rugstreeppad in deze regio.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de heikikker en de rugstreeppad.

Platte schijfhoren

Platte schijfhoren komt voor binnen het plangebied. De resultaten tonen een verspreid voorkomen over de verschillende wateren binnen en buiten het plangebied. Enkel in de nabijheid van stallen lijkt de soort niet aanwezig te zijn. Voor platte schijfhoren geldt dat de werkzaamheden zich nauwelijks afspelen binnen het leefgebied van deze soort. Er wordt hoofdzakelijk gewerkt boven de waterspiegel en platte schijfhoren leeft enkel onder water. Daarbij komt deze soort slechts in beperkte mate in de oever voor. De werkzaamheden hebben hoofdzakelijk betrekking op de eerste strook (ca. 75 meter) langs de Bosweg en zullen slechts tijdelijk verstorend van aard zijn. Uitgangspunt daarbij voor het plangebied is, dat er geen afbreuk aan bestaand leefgebied plaatsvindt en dat er geen watergangen verdwijnen. Het huidige voortplantingswater blijft gehandhaafd. Er vindt slechts aansluiting plaats op andere sloten, die al op elkaar aangesloten zijn. Tevens zullen de werkzaamheden in de voor platte schijfhoren minst kwetsbare periode, tussen 1 september- 15 maart, uitgevoerd worden op locaties waar platte schijfhoren is aangetroffen. Platte schijfhoren komt voornamelijk voor op onderwatervegetatie zoals brede waterpest en tussen draadalgvegetaties. Bij de werkzaamheden wordt de onderwatervegetatie waar mogelijk ontzien. Onderwatervegetatie die wel op de kant terecht komt, wordt zo snel mogelijk teruggeplaatst in het water, zodat eventueel daarin aanwezige platte schijfhorens weer terug in het water terechtkomen. Hiermee wordt het doden of verwonden van de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen. Omdat er geen watergang gedempt wordt, is het verplaatsen van platte schijfhoren (middels het verplaatsen van onderwatervegetatie) niet nodig.

Na afloop van de werkzaamheden zal er nauwelijks iets veranderd zijn aan het leefgebied van platte schijfhoren. Aan effectief leefgebied is geen wezenlijke afname, ook niet tijdelijk. In een enkel geval kan het toch voorkomen dat een exemplaar sterft als gevolg van de werkzaamheden. Platte schijfhoren is een soort met een korte levensduur (ca. één jaar) en een jaarronde voortplanting. In die context heeft de sterfte van enkele exemplaren daarom geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding. Populatiegroottes zullen met name samenhangen met de beschikbaarheid van geschikt leefgebied en niet

met de sterfte van enkele individuen. Als er al exemplaren van platte schijfhoren gedood worden is uitgesloten dat dit leidt tot negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding.

Na afronding van de werkzaamheden wordt het gebied net zo geschikt of zelfs geschikter voor de platte schijfhoren dan voorafgaand aan de ingreep. De platte schijfhoren is, tijdens het soortgericht onderzoek, aangetroffen in relatief open watergangen zonder al te veel vegetatie en met steile oevers. De verwachting is dat de soort snel gebruik zal maken van de nieuwe watergang. Gelet op bovenstaande is een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van deze soort redelijkerwijs uit te sluiten.

Polder Achttienhoven is een uitgestrekt gebied met vergelijkbare omstandigheden als in de strook waar de bufferzone voorzien is. De betreffende soorten komen daarnaast nog in de ruime omgeving voor, zoals in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, de omgeving van Zegveld in het westen en de omgeving van Kamerik in het oosten. Met zekerheid is daarom te stellen dat de werkzaamheden geen effect op de gunstige staat van instandhouding zullen hebben van de populaties in deze regio.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de platte schijfhoren.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is voornemens om in polder Achttienhoven een hydrologische bufferzone te realiseren. Doel hiervan is om de wegzijging van water uit het naastgelegen Natura 2000-gebied 'de Haeck – Nieuwkoopse Plassen' richting de polder te verminderen. Hiermee wordt enerzijds de verdroging in het Natura 2000-gebied aangepakt en anderzijds de vernatting van het agrarisch poldergebied ten gevolge van bodemdaling een halt toegeroepen.

Het Natura 2000-gebied heeft te maken met een toenemende verdroging door de wegzijging van water richting de naastgelegen polder Achttienhoven (plangebied). Daardoor is een grotere waterinlaatbehoefte waarvoor relatief voedselrijk water ingelaten wordt in het gebied. Door de wegzijging te verminderen en daarmee verdroging te verminderen blijven de kwetsbare habitattypen binnen het Natura 2000-gebied beter behouden. Naast veel veenmosrietlanden betreft dit ook bijvoorbeeld trilveen, blauwgrasland en verlandingsvegetaties. Binnen het gebied komen ook zeldzame en beschermde (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn) soorten voor die gevoelig zijn voor verdroging.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de heikikker, de rugstreeppad en platte schijfhoren, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project wordt uitgevoerd in polder Achttienhoven langs de Bosweg. Deze locatie is bewust gekozen vanwege de wegzijging van water vanuit het aangrenzende Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Het uitwijken naar een ander gebied is daarom geen optie vanwege het beoogde effect, namelijk de wegzijging van water verminderen ten gunste van zowel het Natura 2000-gebied als de landbouwpolder. Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten en de kwetsbare perioden van deze soorten. De wijze van uitvoering leidt tot zo min mogelijk afname van leefgebied voor de beschermde soorten. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden is rekening gehouden met de beschermde soorten in het plangebied en de toekomstige situatie zal een verbetering van het leefgebied voor de soorten opleveren.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de heikikker, de rugstreeppad en de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Nieuwkoop bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.